

PROJECTENBOEK GROEN 2023



Februari 2023

Inleiding

De gemeente Heusen is in een prachtige groene gemeente. Het kent bossen en heidevelden, zandverstuivingen, oude dijken en maaslopen, wielen, rijen knotwilgen en houtwallen. De landschappelijke waarden zijn voor veel inwoners van Heusden de dagelijkse leefomgeving. Recreanten fietsen en wandelen er graag. De gemeente Heusden wil de waarden aan natuur en landschap dan ook behouden en verder ontwikkelen. Met dit projectenboek bouwen we verder aan het landschappelijk groen. Het bevat ideeën voor nieuwe stukjes natuurontwikkeling, die in lijn zijn met al het moois dat er al is. Het projecten boek is een praktische uitwerking van wensen in het Groenstructuurplan.

Inhoud:

Waarom deze projecten

1 Projecten Gemeentelijk Natuurnetwerk Heusden

- 1.1. Perceel Drunen L 6128 verbinden Drunense Duinen met Heidijk
- 1.2. Versterken Bosverbinding de Tol.
- 1.3. Impulsgeven aan natuurgebied nabij Heidijk Drunen L 7485
- 1.4. Steenenburg verbinden met de Heidijk

2. Verbeteren recreatieve structuren

- 2.1. Verbeteren recreatieve- en natuurverbinding Torenstraat
- 2.2. Verbeteren verbinding Elshout Drunen
- 2.3. Aanvulling ommetje Herpt
- 2.4. Recreatieve ommetjes wandelaars

3. Bijdragen aan Natuur Netwerk Brabant

- 3.1. Natuurbod NNB regio Hart van Brabant
- 3.2. Aanvullen NNB Heidijk vervuilde grond kavel DNN L 742
- 3.3. Aanvullen NNB Heidijk knolcyperus kavel DNN L 746
- 3.4. Aanvulling op Sompen en Zooislagen als deze uit de pacht komt
- 3.5. Aanvulling op Sompen en Zooislagen voormalig ijsbaan

4. Fauna voorzieningen

- 4.1. De otter
- 4.2. Bijdrage aan de ontsnipperingsopgave Noord Brabant

Proces

Waarom deze projecten

In 2018 is het groenstructuurplan vastgesteld. Daarin is een hoofdgroenstructuur bepaald. Het ging daarbij niet alleen om het behoud van bestaande structuren, maar ook om wensen die er nog liggen tot uitbreiding hiervan.

De projecten opgenomen in dit document zijn kansrijke projecten. Ze maken een begin en bouwen voort op natuurontwikkelingswensen 2018-2022.

De Heusdense groenstructuur bepaalt in belangrijke mate het groene karakter van de gemeente, dat beschermd en behouden moet worden; en waarbij we streven naar het verbeteren en aan elkaar verbinden van bestaande structuren.

In Heusden behoort groen tot de groenstructuur of tot gewenste groenstructuur wanneer deze:

- essentieel is voor de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente of van een bepaalde kern (minimaal wijkniveau);
- een historische, natuur- en landschappelijke, stedenbouwkundige waarde heeft. De structuur bepaalt daarmee mede het karakter van de gemeente Heusden;
- mogelijkheden biedt voor ecologie, natuurwaarde, biodiversiteit en klimaatadaptatie, en enige omvang heeft (zie ook de duurzaamheidsagenda);
- Valt onder het Natuurnetwerk Nederland en het Natuurnetwerk Brabant.

Op de kaart van het Groenstructuurplan zijn gebieden aangewezen, waar we natuur willen ontwikkelen of laanstructuren terug willen; soms concreet, soms indicatief. Niet overal zal dit lukken. [groenstructuurplan en kaart](#)

Onderstaande projecten dragen bij aan het Natuur Netwerk Brabant of aan het Natuur Netwerk Gemeente Heusden of legt nieuwe verbindingen van buiten naar binnen de bebouwde kom. Zij liggen verspreid over de gemeente. Het is een groeiboek. Tweejaarlijks zal het bijgesteld worden.

Financiering

Projectgelden komen beschikbaar

- via de grondexploitatie van woningbouwprojecten (Rood voor Groen),
- via bouwen waarbij een "Landschappelijke Kwaliteitsverbetering" wordt gevraagd, die niet op eigen grond gerealiseerd wordt (Rood voor Groen Kwaliteitsverbetering landschap)
- via compensatie verplichtingen van herplant bomen,

Daarnaast zullen andere partijen bijdragen. Dit betreft bijvoorbeeld subsidies vanuit de provincie NBr voor bijdragen aan natuur en recreatieve verbindingen en door samenwerking met andere partijen zoals natuurontwikkelaars en het waterschap.

1 Projecten Gemeentelijk Natuurnetwerk Heusden

De gemeente heeft een hoofdgroenstructuur bepaald. Deze bestaat uit structuren, die door het rijk en de provincie zijn aangewezen, maar ook uit een netwerk van groen dat de gemeente zelf aangewezen heeft.

Niet alle percelen van de hoofdgroenstructuur zijn al ingevuld met bomen of andere natuur. Er liggen enkele kansen die we kunnen benutten.



1.1 Perceel Drunen L 6128 verbinden Drunense Duinen met Heidijk

zie rood kruisje in tekening (eventueel combineren met Torenstraat);



Belang van de omvorming/ beleidskader

Onderstaand perceel is al benoemd tot hoofdstructuur gemeentelijk groen.

Het vormt een verbinding tussen Drunen dorp en de Drunense Duinen. Het is nu nog in gebruik als agrarisch land.

Eigendom

Het perceel is in eigendom van de gemeente Heusden. Het perceel is jaren in reguliere pacht verpacht aan een agrariër. Door de verkoop van het agrarische bedrijf is de pachtovereenkomst ontbonden. Het perceel wordt nu tijdelijk met een geliberaliseerde pachtovereenkomst, jaarlijks verpacht. Hierdoor is het perceel jaarlijks beschikbaar.

Huidige Functie/bestemming:

Het perceel heeft een agrarische bestemming. Bestemmingswijziging kan meegenomen worden bij het maken van het omgevingsplan.

Plan:

Het grasland omvormen naar een meer natuurlijke inrichting. Het gebied is nu open. Wens is om dit open te houden. Daar dient rekening mee gehouden te worden bij de inrichting. Het plan moet nog verder uitgewerkt worden.

Risico's

Door het wijzigen van de bestemming verandert ook de waarde van de grond. Hierdoor worden de pachtinkomsten lager. Er moet overeenstemming zijn dat er een goed agrarisch perceel wordt onttrokken uit de pacht. Omdat de raad dit perceel heeft aangewezen als groenstructuur Heusden, is de keus te beargumenteren. Een combinatie met het project Torenstraat is ook mogelijk.

Geschatte kosten: 2,66 hectare grond; Kosten betreffen het afwaarderen van de grond van agrarisch naar natuur en inrichtingskosten. De taxatie hiervoor moet nog door de gemeente gedaan worden. Subsidie vanuit het GOB moet onderzocht worden.

Uitvoering

2024-2026

1.2 Versterken Bosverbinding de Tol.



Belang van de omvorming/ beleidskader

Langs de Tol/D'Oultremontweg Elshout liggen een aantal veldjes tussen bosgebieden, die in het groenstructuurplan als potentieel groenstructuur zijn aangewezen. Omdat de percelen strak tegen de andere bosgebieden aanliggen heeft een extra stuk bos hier grote natuurwaarde

Plan:

Onderzocht moet eerst worden of de eigenaren mee zouden willen werken aan het plan. Een plan moet nog uitgewerkt worden. De percelen kunnen dienen als gebied voor compensatie van bomen.

Eigendom

Eigendom is in handen van particulier.

Huidige Functie/bestemming:

De percelen hebben nu een agrarische bestemming. Bestemmingswijziging kan meegenomen worden bij omgevingsplan.

Risico's

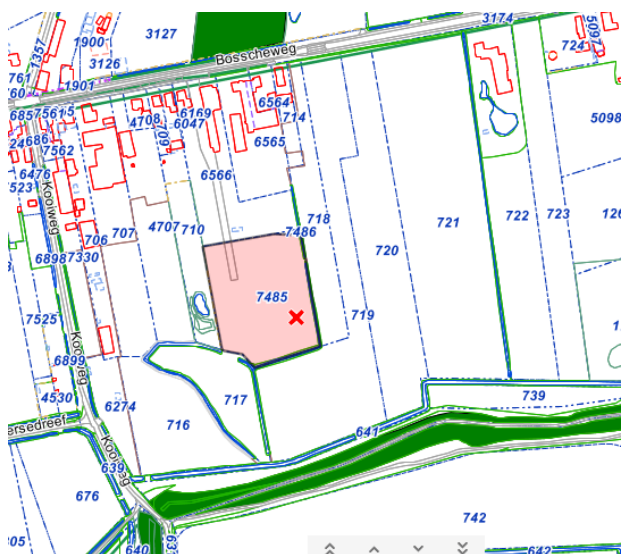
Deze gronden zijn in handen van particulieren. Onzeker is of deze vrijkomen voor omvorming of dat eigenaren mee willen werken aan de omvorming.

Geschatte kosten: Kosten betreffen aankoop, afwaardering en inrichting. Op één hectare kunnen 200 bomen gecompenseerd worden.

Uitvoering

2025-2029

1.2 Impulsgeven aan natuurgebied nabij Heidijk Drunen L 7485 (wordt gerealiseerd in 2023)



Belang van de omvorming/ beleidskader

Het perceel heeft bestemming natuur gekregen bij een bedrijfsverplaatsing. De natuurontwikkeling is echter nog erg beperkt, doordat de grond bedekt is geweest met bestrating. De potentie voor waardevolle natuur hier hoog is vanwege de nabijheid van Natuur Netwerk Brabant en de rustige ligging van het perceel.

Eigendom

Het perceel is van de gemeente Heusden. Grootte ongeveer 1,1 hectare.

Huidige Functie/bestemming:

Bestemming Natuur; maar is nog niet als dusdanig ingericht.

Plan:

Planten van bomen en heesters, die streekeigen zijn en eventueel een poel of ander water graven.

Risico's

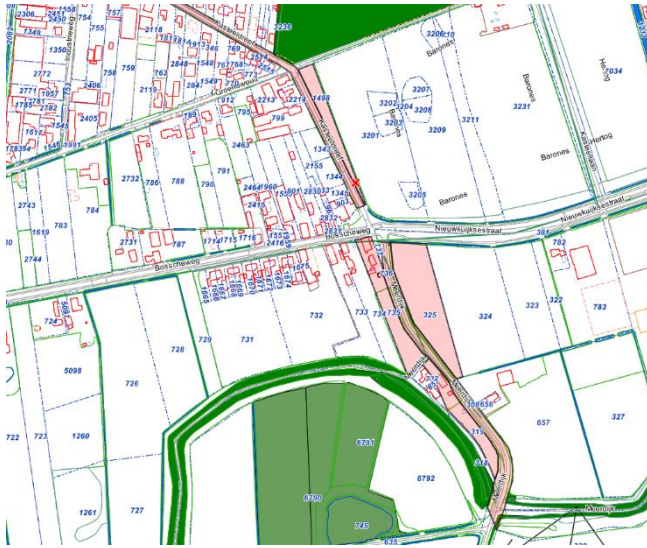
De grond is slecht bereikbaar. Recht van overpad moet geregeld worden zodat het beheer goed gedaan kan worden.

Geschatte kosten: Betreft 1,1 hectare; kosten betreffen inrichting (10 euro/m²): aanplant van bomen en aanleg van water (5 euro per m³)

Uitvoering

2023

1.3 Steenenburg verbinden met de Heidijk



Belang van de omvorming/ beleidskader

Al lange tijd ligt er de wens om Landgoed Steenenburg te verbinden met de Heidijk. Voor insecten en vogels proberen we onze bermen er zo goed mogelijk voor in te richten. Het zou goed zijn, om als de mogelijkheid zich voor doet, deze zone breder te maken.

Eigendom

De percelen naast de Meerdijk zijn van particulieren.

Huidige Functie/bestemming:

Bestemming van de percelen is nu nog landbouw.

Plan:

Ecologisch inrichten van percelen naast de Meerdijk. Onderzocht moet eerst worden of de eigenaren mee zouden willen werken aan het plan. Een plan moet nog uitgewerkt worden

Risico's

Deze gronden zijn in handen van particulieren. Onzeker is of deze vrijkomen voor omvorming of dat eigenaren mee willen werken aan de omvorming.

..

Geschatte kosten: Betreft maximaal 3 hectare;

Uitvoering

2024-2026

1.4 Molenhoek verbinding maken



Belang van de omvorming/ beleidskader

Al lange tijd ligt er de wens om de bosachtige structuur af te maken die ligt tussen het Vlijmens Ven en het Engelenmeer. De bosachtige verbindingen zijn van belang om beschutting, nestgelegenheid en voedsel te bezorgen aan allerlei kleine zoogdieren en vogels. Door de gebieden aan elkaar te rijgen kunnen ze zich comfortabel en veilig verplaatsen van het ene naar het andere gebied. Dit bevordert een gezonde populatie van beschermde soorten

Eigendom

De gronden zijn van de gemeente

Huidige Functie/bestemming:

Bestemming van de percelen is nu nog landbouw.

Plan:

Ecologisch inrichten van percelen naast de Meerdijk. Wel met het behoud van openheid; dus de beplanting zal pluuksgewijs aangebracht worden.

Risico's

geen

..

Geschatte kosten: Betreft maximaal 2,6 hectare; omdat de gronden grenzen aan het Natuur Netwerk Brabant zal waarschijnlijk subsidie toegekend worden vanuit het GOB.

Uitvoering

2025

2. Versterken recreatieve routes.

In de gemeente Heusden zetten we niet alleen in op een groene omgeving, maar ook op het beleven hiervan. We maken nieuwe aantrekkelijke en verkeersveilige recreatieve routes door het groen. Daarnaast zetten we graag bestaande recreatieve routes in een goede groenstructuur. Nieuwe groenstructuren leggen we op plekken die bijdragen aan het verbeteren van routes voor dier én mens.

Goede verbindingen maken is van grote waarde. Het brengt mensen in beweging. We stimuleren daarmee gezonde en duurzame recreatie en laten inwoners en bezoekers genieten van al het mooie groen dat de gemeente te bieden heeft.

Een route kan ook het verhaal vertellen van de streek. Bovendien levert het ondernemers bezoekers en dus bestedingen op.



Afbeelding NMVH Baardwijkse Overlaat

2.1 Verbeteren recreatieve en natuur verbinding Torenstraat Drunen,

verbreden met wandel/ruiterpad en bomenlaan/ natuur



Belang van de omvorming/ beleidskader

De Torenstraat is een belangrijke recreatieve verbinding tussen Drunen Centrum en de Drunense Duinen. De weg wordt gebruikt door veel fietsers en ruiters (vanaf de manage). Het is een verbinding naar verschillende sportparken. De schoonheid van de straat laat te wensen over (kapotte berm teveel geparkeerde auto's, geen bomen). De straat kan goed voor compensatie van bomen ingezet worden. Daartoe dient een brede strook aangekocht te worden aansluitend aan deze weg. Als de strook breed genoeg is kan deze daadwerkelijke natuurwaarde krijgen; zie eerste project 1.1 kavel Drunen L 6128. Een combinatie met dit project is mogelijk.

Eigendom

Eigendom is in handen van particulieren.

Plan:

Een brede strook aankopen of ruilen, zodat zowel een recreatieve als een natuur verbinding ontstaat tussen de Heidijk en de Drunense duinen..

Huidige Functie/bestemming:

De percelen hebben nu een agrarische bestemming. Bestemmingswijziging kan meegenomen worden bij omgevingsplan.

Risico's

Bereidheid om mee te werken vanuit particulieren; verkoop of ruilen van gronden.

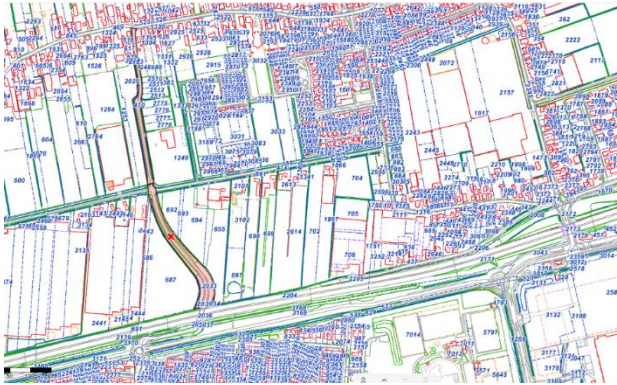
Geschatte kosten:

Betreft afwaarderen of ruilen van grond; aanplant van bomen en aanleggen van pad. Vanuit verkeer wordt bekeken hoe de fietsverbinding verbeterd kan worden.

Uitvoering

2023-2025.

2.2 Verbeteren wandelverbinding Elshout Drunen



route aantrekkelijker maken.

Belang van de omvorming/ beleidskader

De Elshoutseweg is een belangrijke recreatieve verbinding tussen Drunen Centrum en Elshout.

De weg wordt gebruikt door veel auto's en fietsers. Vanuit verkeer wordt gekeken hoe deze route veiliger gemaakt kan worden.

Versterking met groen en wandelen moet de

Eigendom

Het eigendom van de gronden naast de weg ligt bij particulieren.

Huidige Functie/bestemming:

De percelen hebben nu een agrarische bestemming. Bestemmingswijziging kan meegenomen worden bij omgevingsplan.

Risico's

Bereidheid om mee te werken vanuit particulieren; verkoop of ruilen van gronden.

Geschatte kosten:

Aankoop van grond. Een strook grond moet aangekocht worden van deze particulieren om een wandel/fietspad te realiseren en de groenstructuur te verbeteren. Er is nog geen plan. Dit project wordt samen met verkeer opgepakt

Uitvoering vanaf 2024



2.3 Aanvulling ommetje Herpt



Belang omvorming/beleidskader

Er ligt aan de rand van Oud Heusden een stukje gemeente grond, dat een mooie aanvulling zou kunnen zijn op het Ommetje Herpt-Oudheusden. Op het perceel kunnen wat compensatie-bomen geplant worden; de sloot zou verlegd kunnen worden, een bankje geplaatst en een wandelpad gemaaid door het gras. In het mobiliteitsplan is opgenomen om de mogelijkheid te onderzoeken om de veiligheid van wandelaars van het ommetje over de Oosters te verbeteren.

Eigendom

Gemeente Heusden.

Huidige functie bestemming

De grond is bestemd als Groen en valt binnen bestemmingsplan Heusden.

Risico's

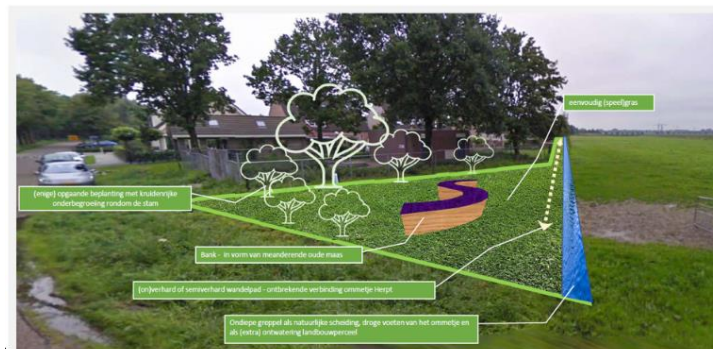
Moet in goed overleg met naastgelegen agrariër

Geschatte kosten

Planten van bomen, graven van ondiepe greppel en plaatsen van bankje zijn niet kostbaar. Extra onderhoudskosten dienen opgenomen bij buitendienst. Het perceel wordt nu door de aanliggende agrariër meegenomen in zijn bedrijfsvoering.

Uitvoering

2023



2.3 Recreatieve ommetjes voor wandelaars

Ommetjes over boerenland



Het wandelnetwerk in de gemeente Heusden verdient uitbreiding. Wandelen in mooi agrarisch land is populair; de rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur. Het kan het padennetwerk in de Drunense Duinen aanvullen.

Paden vertellen verhalen van de streek, helpt mensen om op een fijne en gezonde manier te bewegen en levert ondernemers veel bezoekers en dus bestedingen op.

Gestreefd wordt naar uitbreiding van het huidige netwerk, goede digitale vindbaarheid, bordjes buiten, website met verhaal, afspraken over beheer; ondersteuning van vrijwilligers. Voor de wandelroutes sluiten we ons zoveel mogelijk aan bij professionele systematiek.

Met veel inzet en enthousiasme zijn een aantal jaren geleden een aantal ommetjes bedacht en aangelegd. Deze verdienen onze aandacht en kunnen misschien uitgebreid worden.

Aanwezige ommetjes:

Ommetje Hedikhuizen Opening 2013 Kan uitgebreid worden bij Oudheusden.

<https://www.bezoekdelangstraat.nl/routes/3474767217/ommetje-hedikhuizen>

Ommetje Elshout "t Waterloopke " Opening 2015

<https://www.bezoekdelangstraat.nl/routes/2087477352/ommetje-elshout>

Ommetje Herpt: Opening 2015

<https://www.bezoekdelangstraat.nl/routes/3848614354/ommetje-herpt-oudheusden>

Onderhoud is lokaal geregeld. De gemeente maait de paden.

Kosten:

Op dit moment heeft `bezoek de Langstraat` de ommetjes digitaal op kaart staan. De provincie heeft subsidies beschikbaar voor nieuw aan te leggen ommetjes/wandelpaden. Kosten zijn vooralsnog onduidelijk.

Risico

Bekijken of er (meer) organisaties zijn, die hier in een bijdrage kunnen leveren.

Het succes in Gelderland en Utrecht van bv klompenpaden is dusdanig groot, dat een vergelijkbare werkwijze het onderzoeken waard is.

3. Versterken Natuur Netwerk Brabant

Uitvoering

Tot 2028

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het Natuurnetwerk Brabant is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingzones met elkaar verbonden zijn. Hierdoor kunnen dieren zich makkelijker verplaatsen tussen verschillende natuurgebieden. Zo wordt de biodiversiteit (het totaal aan planten en dieren) bevorderd. Ongeveer 90% van het Natuurnetwerk Brabant wordt gevormd door bestaande natuurgebieden zoals bijvoorbeeld de Drunense Duinen of de Moerputten. Maar het netwerk is nog niet compleet. Er ontbreken nog veel gebieden en verbindingen die belangrijk zijn dieren en planten.

Groen Ontwikkelfonds Brabant

Waar verbindingen in het netwerk ontbreken, nodigt de provincie andere partijen uit om nieuwe natuur aan te leggen. Om initiatiefnemers te helpen nieuwe natuur te maken is het Groen Ontwikkelfonds Brabant opgericht. Zowel particulieren en bedrijven als overheden en natuurorganisaties kunnen hier terecht voor geld, grond en advies voor hun initiatief.

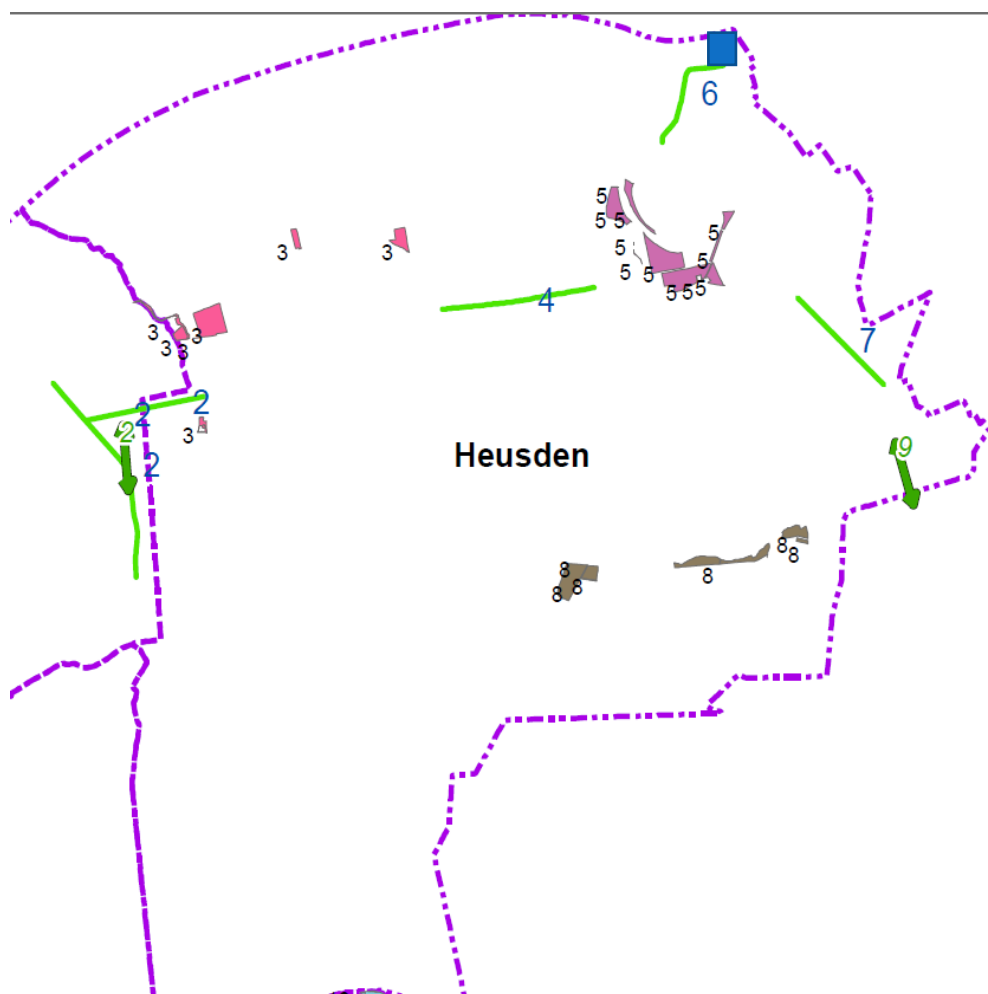
Op 1 maart 2018 heeft Regio Hart van Brabant een Natuurbod aangeboden aan de provincie Noord-Brabant en het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). In dit Natuurbod hebben de regiogemeenten en -waterschappen aangeboden om bij te dragen aan het realiseren van de doelen op het gebied van het afmaken van het natuurnetwerk Brabant; zie project 3.1. Het GOB en de provincie hebben goedkeuring gegeven aan de projecten.

Er zijn inmiddels weer mooie nieuwe kansen om het Natuur Netwerk Brabant aan te vullen en te verbeteren. Met een goede onderbouwing moet het mogelijk zijn om op deze percelen het stempel Natuurnetwerk te krijgen. We zullen hierover in contact treden met de provincie.



3.1 Bijdragen aan Natuur Netwerk Brabant Natuurbod Regio Hart van Brabant

Natuur Netwerk Brabant	Verwezenlijkt/trekker
2 Ecologische verbindingszone (EVZ) Baardwijkse Overlaat	GOL 2023
3 Natuur netwerk Brabant (NNB) de Hooibroeken	Natuurmonumenten
4 EVZ Koningsvliet	Waterschap 2020
5 Natuur Netwerk Sompen en Zooislagen	Stichting Ark 2024
6 EVZ Het Oude Maasje en NNB Bokhovense polder	Waterschap 2023/ gemeente Heusden
7 EVZ Voordijk	GOL 2023
8 NNB Vlijmense Ven, Moerputten	Initiatie vanuit gemeente
9 Eco-tunnel Vlijmen Oost onder A59	GOL 2023



Nummer 6 en 8 moet gedeeltelijk nog opgepakt worden. De andere natuuroitbreidingen zijn belegd bij andere organisaties.

Mogelijke verdere uitbreidingen van het Natuur Netwerk Brabant op Heusdense percelen

3.2 Aanvullen NNB Heidijk



Belang van de omvorming/ beleidskader

Dit perceel ligt tegen een smalle strook van het natuur Netwerk Brabant. Aan vulling van natuur op deze plek kan leiden tot een stevigere verbinding en snelle aanwas van bijzondere soorten.

Eigendom

De punt links wordt geliberaliseerd verpacht. Deze overeenkomst loopt nog tot december 2024. Er naast liggen nog 2 paardenweide die verhuurd worden. Deze kunnen met in achtnemen van een redelijke termijn worden opgezegd.

Huidige Functie/bestemming:

Het perceel (met een kruisje) is een agrarisch perceel; dat nog niet in het NNB ligt, maar wellicht toegevoegd kan worden. Het betreft voor een gedeelte een voormalige stortplaats. Een deel van dit perceel staat leeg. Een klein deel is verhuurd als paardenweide (dus opzegbaar) en het linker deel is voor 6 jaar verpacht.

Plan

Het (of een gedeelte van het) perceel kan gebruikt worden voor het aanleggen van een poel en compensatie van bomen. Er is nog geen plan.

Risico's

Onzeker of de provincie vervuilde gronden wil toevoegen aan het natuurnetwerk. Maar de vervuiling zit slechts op klein deel.

Geschatte kosten:

Bedekken van vervuilde gronden; inrichten met groen.

Uitvoering 2024

3.3 Aanvullen NNB Heidijk Het perceel Drunen L 746



Belang van de omvorming/ beleidskader

In 2017 is knolcyperus ontdekt op dit perceel. Door de constatering van de knolcyperus is er sprake van een teeltverbod op het perceel. Het perceel wordt regulier verpacht. De verpachter is verantwoordelijk voor het bestrijden van de knolcyperus. Indien het perceel vrij is van knolcyperus en het teeltverbod wordt opgeheven kunnen we verder onderzoeken of het (geliberaliseerd) verpachten nog aan de orde is. Of dat het perceel zich beter leent voor natuur.

Vanwege zijn ligging tegen het natuurnetwerk is de potentie om waardevolle natuur te ontwikkelen hier groot. Ook voor het verbeteren van de wandelstructuur biedt dit perceel kansen.

Eigendom

Grond is in eigendom van de gemeente en zit nu nog in langdurige pacht.

Huidige Functie/bestemming:

Het perceel is een agrarisch perceel; dat nog niet in het NNB ligt, maar wellicht voor een gedeelte toegevoegd kan worden. Het ligt langs een recreatieve route en is een perceel, dat mooie kansen biedt voor natuurversterking hier.

Plan

Het perceel zou in de toekomst gebruikt kunnen worden voor het inrichten van natuur. Er is nog geen plan. Het perceel zou ook nog in 2^e gedeeld kunnen worden (noord en zuid). Noord, natuur. Zuid, agrarisch

Risico's

Indien agrarische grond wordt omgezet naar natuur heb je te maken met een afwaardering van het perceel. Ook zijn er geen pacht inkomsten meer. Onzeker of de provincie deze gronden wil toevoegen aan het natuurnetwerk.

Geschatte kosten:

Afwaardering en inrichten van natuur.

Uitvoering 2024-2026

3.4 Aanvulling op Sompen en Zoislagen



Belang van de omvorming

Het perceel ligt tegen de natuur van Sompen en Zoislagen en heeft de potentie een stukje waardevolle natuur te kunnen worden samen met de overige kleinere wielen de eendenkooi en het grote wiel hier.

Eigendom:

Deze percelen zijn van de gemeente in reguliere pacht

Huidige Functie/bestemming:

Het heeft nog een agrarische bestemming met aanduiding attentiezone EHS en groenblauwe zone

Risico's

Zolang de percelen in reguliere pacht zijn, zullen ze niet vrijkomen voor ontwikkeling. Termijn van oplevering onzeker.

Geschatte kosten:

Het betreft 2 hectare; Inrichtingskosten en afwaardering.

deze zullen slechts ten dele voor de gemeente zijn.

Uitvoering

2024-2027

3.5 Aanvulling op Sompen en Zooislagen voormalig ijsbaan



Aan de Oude Haven (Sompen & Zooislagen) ligt voormalige ijsbaan. Deze grond is vrij nat en slecht te verhuuren. Voor natuurdoeleinden is deze grond erg geschikt. Het perceel ligt direct naast Natuur Netwerk Brabant Sompen & Zooislagen en heeft een hoge potentie voor waardevolle natuur. Tevens is het een belangrijke extensieve recreatieve zone. Hier liggen mooie kansen voor herinrichting samen met lokaal belanghebbenden.

Eigendom:

Deze percelen zijn van de gemeente. De ijsvereniging Jaap Eden heeft de huurovereenkomst opgezegd. Sindsdien is deze grond nog niet opnieuw verhuurd. Om de ijsbaan zitten nog andere huurders.

Huidige Functie/bestemming:

Het heeft nu bestemming Sport en heeft een aanduiding attentiezone EHS en groenblauwe zone

Risico's

-

Geschatte kosten:

Lage kosten; geen afwaardering van gronden. Kosten voor nieuwe beplanting, (onverhard) wandelpad. Andere kosten liggen bij andere disciplines.

Uitvoering

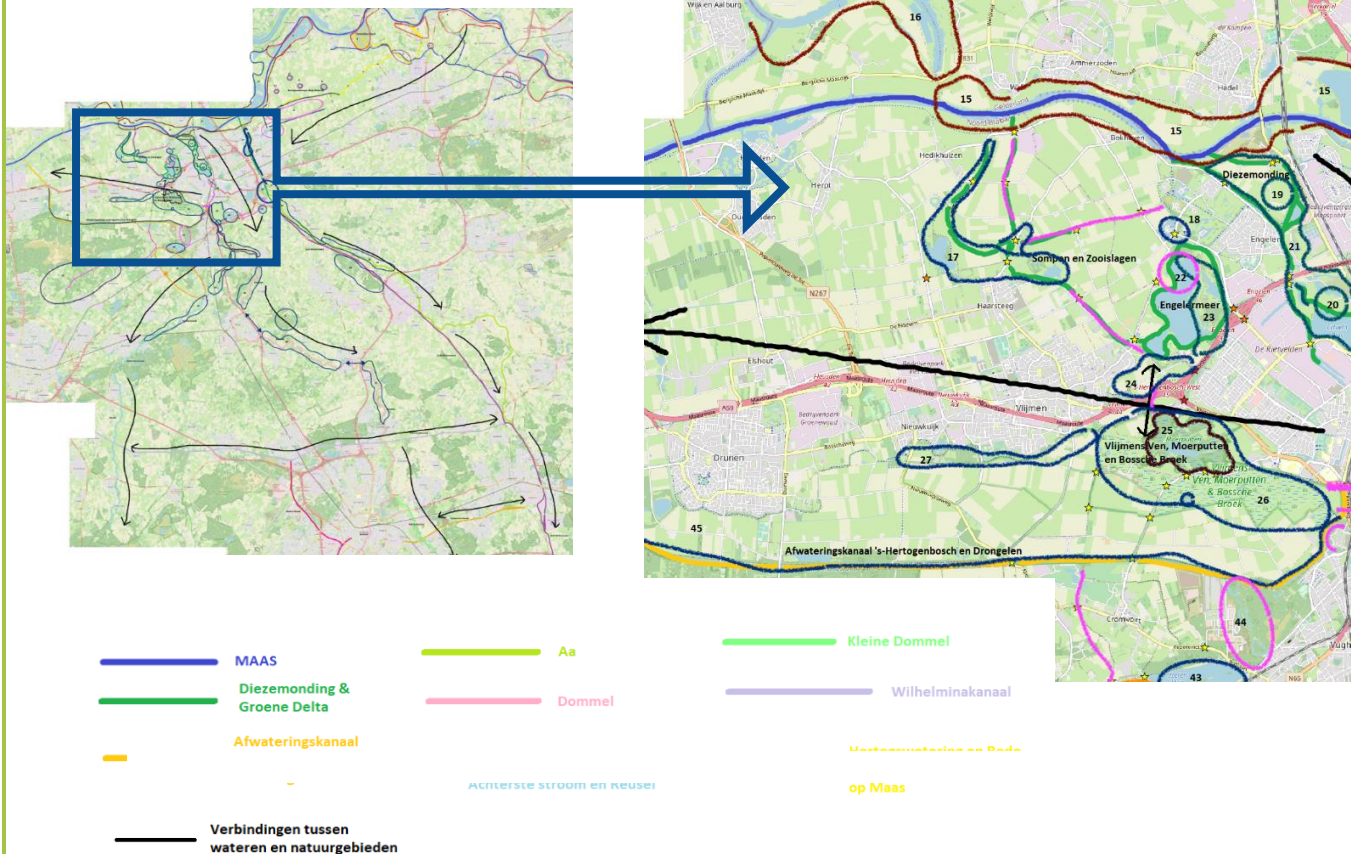
2024-2025

4. Faunavoorzieningen

Ofwel oversteekplaatsen voor dieren.



4.1 Ruimte voor de otter



De otter was aan het eind van de twintigste eeuw uit Nederland en aangrenzende landen verdwenen. Door herintroductie is er vanaf 2002 weer een groeiende populatie aanwezig die inmiddels is uitgegroeid tot circa 450 dieren in 2020. Het aantal verkeersslachtoffers is per jaar toegenomen van 3 in 2003 tot 135 in 2019, (dat is 32% van de geschatte populatieomvang). De otter heeft zich inmiddels in de Gelderse poort gevestigd en de verwachting is dat hij zich via de Maas richting Den Bosch zal verspreiden, maar de grote opgave ligt in de aansluiting op de stroomgebieden en de natte natuurgebieden in het achterland. We willen de otter een handje helpen, om zich ook veilig bij ons te huisvesten.

Via de Moerputten, Sompen en Zoislagen willen we al een Ecologische verbindings zone (**EVZ**) aan leggen richting de Maas. Deze willen we meteen zo goed inrichten dat allerlei oever- en watergebonden dieren zich er thuis voelen. De otter stelt hoge eisen aan z'n leefomgeving; als die weer op orde is, dan is de kans groot dat de otter zich ook weer in onze wateren zal laten zien. We willen veilige verbindingroutes aanleggen onder de wegen door, om te voorkomen, dat de otter ook bij ons dood gereden wordt. Daarmee help je niet alleen de otter, maar geef je ook veel andere dieren een warm onthaal. Otters delen hun leefgebied namelijk met tal van andere dieren.

Geschatte kosten: voorlopig 7500 euro

EVZ zie vorige pagina, maken we ook geschikt voor de otter: geen extra kosten.

Veilige onderdoorgangen:

- Een ecoduct wordt aangelegd bij Vlijmen in het kader van het GOL, waar de otter ook gebruik van maken kan.
- Bij gemaal Groenendaal de Maasdijkovergang otterproof maken.
- Bij de Bovenlandse sluis de Maasdijkovergang otterproof maken.

4.2 Ontsnipperingsopgave Noord Brabant:

Begin 2019 is een onderzoek afgerond naar de ontsnipperingsopgaven in Noord-Brabant. In dit onderzoek is zo goed als mogelijk bepaald waar faunavorzieningen wenselijk zijn op basis van het voorkomen van soorten, het risico op aanrijdingen en verkeersveiligheid, en de maatschappelijke onwenselijkheid van doodgereden dieren. Dit onderzoek is vastgesteld door GS.

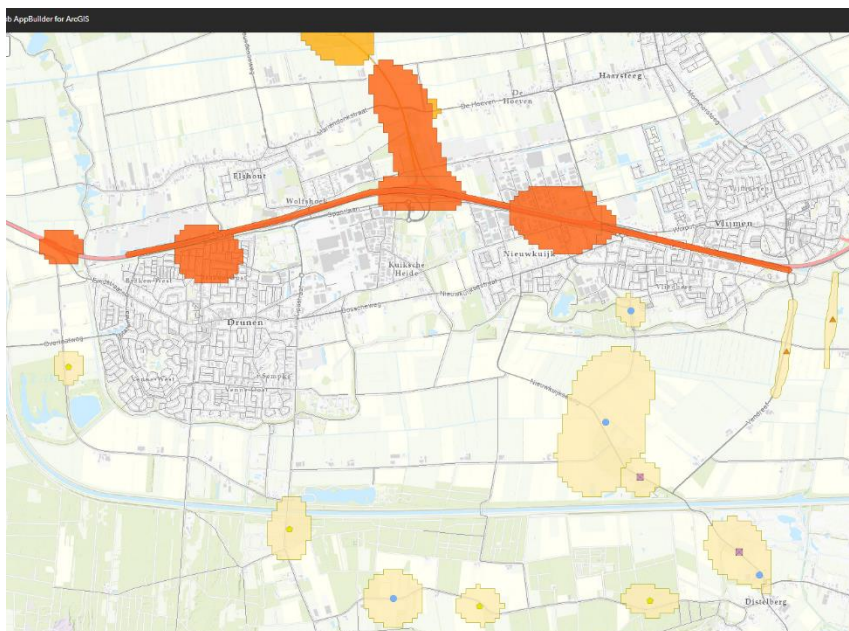
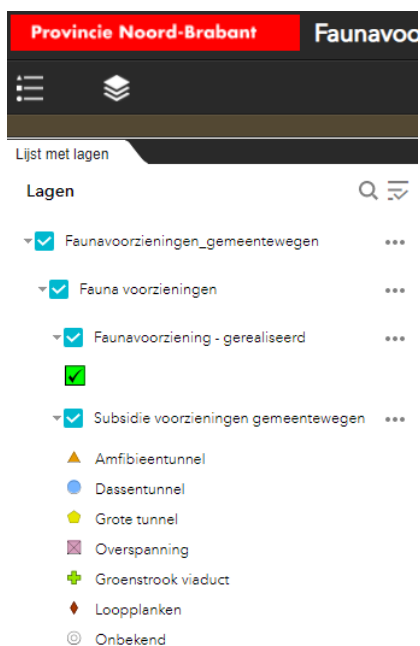
Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er op dit moment ruim 1000 knelpunten voor fauna aanwezig zijn, waar een oplossing gewenst is. Hiervan ligt ongeveer 50% bij gemeentewegen. Rekenen we de soort het ree niet mee (want niet bedreigt) dan zijn er ongeveer 700 knelpunten, waarvan ruim 300 op gemeentelijke wegen.

Het gaat om 69 doelsoorten, waarvoor een deel de wettelijke plicht bestaat om deze te beschermen vanuit de Wet Natuurbescherming.

De provincie pakt uiteraard eigen opgaven op en de Minister van I&W is aangeschreven voor de opgaven bij Rijksinfrastructuur.

De gemeenten (en waterschappen) wil ook haar opgave hier oppakken. We onderschrijven de opgave die er ligt en willen deze opgave oppakken , zie:

<https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=0a606ae1d95e431abdb8dc966930e268>



Proces

Het projectenboek is een bijlage van het Groenbeleidsplan 2023-2028.

In 2023 worden weer enkele plannen uitgewerkt. Op dit moment zijn voor de in het 'Projectenboek Groen' vermelde projecten nog geen middelen beschikbaar gesteld in de meerjarenbegroting. Bij de verdere uitwerking van de projecten zullen afzonderlijke voorstellen met een kostendekkingsplan aan het college dan wel de raad worden voorgelegd. Indien er projecten uitgewerkt en vastgesteld worden die op een later moment in uitvoering genomen worden kunnen deze in de meerjarenbegroting opgenomen worden. Bij akkoord op de begroting kan uitvoering opgepakt worden. Tweejaarlijks wordt het projectenboek bijgesteld.

	hectare	2023	2024-2025	2025-2029
1 Projecten Gemeentelijk Natuurnetwerk Heusden				
1.1. DNN L 6128 verbinden Drunense Duinen met Heidijk	2,7			
1.2. Versterken Bosverbinding de Tol.	1			
1.3. Impulsgeven aan natuurgebied nabij Heidijk Drunen L 7485	1,1			
1.4. Steenenburg verbinden met de Heidijk				
2. Verbeteren recreatieve structuren				
2.1. Verbeteren recreatieve- en natuurverbinding Torenstraat				
2.2. Verbeteren verbinding Elshout Drunen				
2.3. Aanvulling ommetje Herpt				
2.4. Recreatieve ommetjes wandelaars				
3. Bijdragen aan Natuur Netwerk Brabant				
3.1. Natuurbod NNB regio Hart van Brabant				
3.2. Aanvullen NNB Heidijk vervuilde grond kavel DNN L 742	4 max			
3.3. Aanvullen NNB Heidijk knolcyperus kavel DNN L 746	4,3 max			
3.4. Aanvulling op Sompen en Zooislagen als deze uit de pacht komt	2			
3.5. Aanvulling op Sompen en Zooislagen voormalig ijsbaan	2			
4. Fauna voorzieningen				
4.1. De otter				
4.2. Bijdrage aan de ontsnipperingsopgave Noord Brabant				

Financieel

De plannen zijn nog niet uitgewerkt.

Op de meeste projecten kan subsidie verkregen worden.

De bijdrage van de gemeente is nog erg onzeker en mede afhankelijk van het type inrichting en of de grond aangekocht/afgewaardeerd moet worden.

Kosten van inrichting: gemiddeld 10 euro per m2

Kosten van afwaardering ongeveer 10 euro/m²
Aantal bomen ter compensatie 1 per 50m²
In plaats van een boom kan ook 50m² natuur ingericht worden.
Het beheer van 10 jaar wordt meegenomen in de kosten.

Bijdragen

Voor het kunnen verwezenlijken van de projecten zijn een paar inkomstenbronnen belangrijk. Vanuit de reserve rood voor groen kan een bijdrage in de dekking van de kosten gegeven worden. Deze reserve wordt gevoed door de bijdragen voor rood voor groen vanuit woningbouwprojecten. Daarnaast zijn er de ontvangsten als gevolg van bestemmingswijzigingen waarbij een bijdrage aan kwaliteitsverbetering voor landschap wordt gevraagd, omdat niet terplekke gecompenseerd kan worden of bomen. Tenslotte bijdrages voor het planten van bomen, omdat deze niet ter plekke gecompenseerd kunnen worden. Ook deze bedragen worden gestort in de reserve rood voor groen. Daarnaast zal waar mogelijk gebruik gemaakt worden van subsidiemogelijkheden.